

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/146/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616206285
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1616206285.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členov senátu Mgr. Aleny Čakárieovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej v právnej veci manžela navrhovateľa: P. I., narodený dňa XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom: A. Č.. XXX, zastúpený advokátkou JUDr. Ivetou Vajdovou, AK so sídlom: Bratislava, Bárdošova ul. č. 25, proti manželke: V. I., P. O., narodenej dňa XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom: C. Č.. XXXX, C.A. G. C., zastúpenej advokátom JUDr. Antonom Kupšom, AK so sídlom: Čadca, Moyzesova ul. č. 34, o návrhu na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností na čas po rozvode k maloletej M. I., narodenej dňa XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom ako matka, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, so sídlom: Čadca, Maticné námestie č. 1617, na odvolanie matky a na odvolanie navrhovateľa voči rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 27. februára 2020, č. k. 8P/208/2016-532, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Malacky zo dňa 27. februára 2020, č. k. 8P/208/2016-532 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Malacky rozsudkom zo dňa 27.02.2020, č. k. 8P/208/2016 - 532 rozviedol manželstvo P. I., G.. XX.XX.XXXX Z. M. Q. M. I., P. O., G.. XX.XX.XXXX Z. Č., F. V. XX.XX.XXXX Z. C.A. G. C., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu C. G. C., vo väzku VI, ročník 2008, na strane 84, pod poradovým číslom 38. Na čas po právoplatnosti rozsudku v časti o rozvode manželstva rodičov súd prvej inštancie zveril maloletú M. I., G.. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletú a spravovať jej majetok sú oprávnení obaja rodičia. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej M. výživným vo výške 120,- € mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva rodičov, ktoré výživné bude zasielať k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Otcovi umožnil stretávať sa s maloletou M. v bežnom školskom roku každú poslednú sobotu v mesiaci v čase od 11,30 hod. do 16,00 hod. kedy je matka povinná maloletú odovzdať otcovi a od otca si ju prebrať v mieste bydliska otca. Počas prázdnin a sviatkov v kalendárnom roku je otec oprávnený stretávať sa s maloletou M. v každom kalendárnom roku počas letných prázdnin od 01. júla od 12,00 hod. do 15. júla do 12,00 hod.; Počas vianočných sviatkov a zimných prázdnin v nepárnom kalendárnom roku od 23. decembra od 12,00 hod. do 30. decembra do 12,00 hod. a v párnom kalendárnom roku od 30. decembra od 12,00 hod. do 06. januára nasledujúceho kalendárneho roka do 12,00 hod.; počas veľkonočných sviatkov v párnom kalendárnom roku od Zeleného štvrtka od 12,00 hod. do utorka nasledujúceho bezprostredne po Veľkonočnom pondelku do 12,00 hod; počas jarných prázdnin v nepárnom kalendárnom roku od pondelka prázdninového týždňa od 12,00 hod. do soboty prázdninového týždňa do 12,00 hod. V uvedený čas uložil matke povinnosť maloletú odovzdať otcovi a maloletú aj prebrať od otca v mieste bydliska otca. Vo zvyšku súd návrh otca na úpravu styku s maloletou M. zamietol. Súd prvej inštancie taktiež

zamietol návrh otca v časti uloženia povinnosti matke informovať otca o zdravotnom stave maloletej, o školských výsledkoch maloletej a jej prospechu, o obsahoch rodičovských združení, mimoškolských aktivitách, ako aj ostatných podstatných veciach týkajúcich sa maloletej. Matke uložil povinnosť v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia oznámiť otcovi mená ošetrojúcich lekárov maloletej a adresu ich ambulancií a vždy v lehote do 3 dní od zmeny ošetrojúceho lekára, túto zmenu ohlásiť otcovi aj s uvedením nového ošetrojúceho lekára a adresy jeho ambulancie. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 21.07.2016 sa navrhovateľ - manžel domáhal rozvodu manželstva s manželkou a úpravy pomerov manželov/rodičov k maloletej M. na čas po rozvode. V návrhu uviedol, že manželstvo uzavreli po trojročnej známosti, ich manželstvo bolo harmonické a to až do pôrodu maloletej M., kedy sa začali u manželky prejavovať psychické problémy. Manželka musela byť hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení. Po návrate z liečenia neprejavovala záujem o maloletú M., manžel okrem pracovných povinností musel prevziať i starostlivosť o domácnosť. Po presťahovaní sa do vlastného domu (tento kúpil manžel pred uzavretím manželstva) problémy pokračovali; manželka trvala na prísnom dodržiavaní kresťanských dogiem. Počas celého manželstva sa stávalo, že manželka bez vysvetlenia aj s maloletou M. opúšťala spoločnú domácnosť, manžel musel žiadať o pomoc políciu pri hľadaní manželky a dcéry. Ďalšie problémy nastali v čase, kedy maloletá M. mala nastúpiť do materskej školy - manželka tvrdila, že maloletá je chorá, na manžela reagovala popudlivo, neadekvátne. Manželka neprispievala na spoločnú domácnosť, míňala úspory. Stupňujúce sa problémy vyústili do situácie, kedy sa manžel aj s maloletou zo spoločnej domácnosti odsťahoval. V súčasnosti panuje medzi účastníkmi napätie aj z dôvodu prebiehajúceho sporu o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej M. a v dôsledku prebiehajúcich trestných konaní, ktoré iniciovali obaja manželia. Dôvodom na odlúčenie manželov bola existencia neprekonateľných rozdielov, ktoré narušovali chod domácnosti, ako aj výchovu maloletej dcéry účastníkov. Vzájomné vzťahy sa naštrbili aj názorovými rozpormi v liečbe odporkyne - manžel jej vytykal nadmernú konzumáciu alkoholu spolu s liekmi, ktoré užívala. Manžel uvádzal, že vzhľadom na nenapraviteľný a trvalý rozvrat vzťahu medzi manželkami nie je možné, aby manželstvo ďalej plnilo svoju funkciu, manželia spolu nežijú, ich vzťah nevytvára ani zdravé rodinné prostredie pre maloletú dcéru, neuspokojujú svoje potreby, či už citové alebo fyzické ako manželia. Manžel navrhol manželstvo rozviesť, na čas po rozvode zveriť maloletú M. do jeho starostlivosti a matku zaviazat' platením výživného vo výške 80,- € mesačne, s právom stretávať sa s maloletou každý párný týždeň v roku v sobotu od 15,00 hod. do 18,00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň v roku od 15,00 hod. do 18,00 hod. s tým, že výlučne navrhovateľ by bol oprávnený spravovať majetok maloletej M.. Uviedol, že on sám v súčasnosti prispieva na výživu maloletej sumou 120,- € mesačne, maloletá je v starostlivosti matky. Matka však nedokáže zabezpečiť starostlivosť o maloletú, pretože trpí schizoafektívnou poruchou, je často unavená, malátna. On sám však riadne zabezpečoval starostlivosť o maloletú, maloletá keď bola v jeho starostlivosti vždy bola pripravená do školy, umytá, čistá. V súčasnosti sa s maloletou vidí iba jeden deň cez víkend, maloletá je počas týchto stretnutí smutná, chce ísť s ním domov - do A.. Neskôr svoj návrh doplnil o vyjadrenie, že matka mu bezdôvodne bráni stretávať sa s maloletou, mení a ruší dohody medzi nimi, odmieta priviezť maloletú M. k nemu domov. Poukázal na svoj zdravotný stav, kedy on sám už nie je schopný sám viesť motorové vozidlo a ani nie je schopný chôdze, nemôže teda sám chodiť na návštevy maloletej do terajšieho bydliska matky. Preto navrhol, aby súd upravil jeho stretávanie sa maloletou každý párný týždeň v roku od piatka od 18,00 hod. do nedele do 15,00 hod., počas letných prázdnin od 1. júla od 10,00 hod. do 15. júla do 18,00 hod. a od 1. augusta od 10,00 hod. do 15. augusta do 18,00 hod., počas vianočných sviatkov v nepárnom roku od 23. decembra od 10,00 hod. do 30. decembra do 18,00 hod. a v párnom roku od 30. decembra od 10,00 hod. do 6. januára nasledujúceho roka do 18,00 hod., počas veľkonočných sviatkov v párnom roku od Zeleného štvrtka od 10,00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18,00 hod., počas jarných prázdnin v párnom roku od pondelka od 10,00 hod. do soboty do 18,00 hod. s povinnosťou matky maloletú otcovi odovzdať a aj si ju po ukončení stretnutia od otca prevziať v mieste bydliska otca. Zároveň žiadal, aby súd uložil matke povinnosť telefonicky ho informovať do 24 hodín od ochorenia resp. úrazu maloletej, takisto žiadal uložiť matke povinnosť písomne ho informovať vždy k poslednému dňu v mesiaci o zdravotnom stave maloletej, vrátane absolvovaných vyšetrení a ich výsledkov, s uvedením ošetrojúcich lekárov, o školských výsledkoch, priebežných hodnoteniach a dosahovanom prospechu, obsahu rodičovských združení, mimoškolských aktivitách, ako aj o ostatných podstatných veciach týkajúcich sa maloletej, najmä o jej programe cez prázdniny a sviatky.

3. Manželka v rámci svojho vyjadrenia k návrhu uviedla, že tvrdenia manžela o tom, že neprejavovala záujem o maloletú M. sú nepravdivé; ona sama maloletú dcéru bezvýhradne miluje a poskytuje jej aj materiálne zabezpečenie v súlade s jej možnosťami. O maloletú M., ako aj o domácnosť sa vždy riadne starala, snažila sa pre rodinu vytvoriť vhodné zázemie. Ona sama sa snažila vytvoriť harmonické prostredie, udržať rodinu. Podľa jej názoru príčinou rozpadu vzťahu medzi ňou a manželom boli rozdielne názory na základné otázky týkajúce sa ich spolužitia. Manžel a aj jeho rodičia na ňu stále útočili, nadávali jej, hrubo ju osočovali. V lete 2016 ju starý otec maloletej zo strany otca hrubo fyzicky napadol, zbil ju, škrtil ju, z čoho mala rozsiahle zranenia, a to aj pred očami maloletej M.P.. Uviedla, že v súčasnosti aj s maloletou žije v C. G. C., má ju zverenú do starostlivosti, prostredie, v ktorom maloletá v súčasnosti žije, je pre ňu priaznivé a poskytuje jej najvhodnejšie podmienky. S návrhom na rozvod súhlasila, nesúhlasila so zverením maloletej do starostlivosti otca, žiadala zveriť maloletú M. do svojej starostlivosti, otca zaviazat' platením výživného vo výške 140,- € mesačne a upraviť styk otca s maloletou každý párný týždeň v roku v sobotu od 15,00 hod. do 18,00 hod. a každý nepárny týždeň v roku v nedeľu od 14,00 hod. do 16,00 hod., v mieste bydliska a za jej prítomnosti. Neskôr svoj návrh upravila tak, že žiadala otca zaviazat' platením výživného vo výške 100,- € mesačne a upraviť styk otca s maloletou M. každú párnú sobotu v mesiaci v čase od 10,00 hod. do 17,00 hod. v prítomnosti matky v mieste bydliska matky.

4. Kolízny opatrovník poukázal na skutočnosť, že maloletá má dobrý vzťah k otcovi, volávajú si. Ona sama nechce za ním chodiť do M., takisto nie je možné od matky požadovať, aby maloletú vozila každý druhý týždeň do M., aj s poukazom na materiálne podmienky matky. K návrhu otca ohľadne informačnej povinnosti matky poukázal na skutočnosť, že požadované informácie ohľadne školských výsledkov si otec môže zistiť sám z elektronickej žiackej knižky a ostatné informácie si môže zistiť od samotnej maloletej, keďže sú spolu v telefonickom kontakte.

5. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením §18, § 19 ods.1, § 22, § 23 ods. 1, 2,3, § 24 ods.1,4,5, § 25 ods.2, § 26, § 28 ods.1,2, § 62 ods1, 2, 4, 5, § 63 ods.1 § 75 ods.1, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine, § 217 ods.1, 2, § 231 Civilného sporového poriadku, § 121 Civilného mimosporového poriadku čl. 5 písm. c), g), h) a čl. 9 Dohovoru o právach dieťaťa, pričom v rámci skutočného stavu zistil, že na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 11P/31/2016 prebiehalo konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej M. na čas do rozvodu. Uvedené konanie skončilo rozsudkom č.k. 11P/31/2016-951 zo dňa 07.06.2018, ktorým bola maloletá M. zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že matka bude maloletú M. zastupovať a spravovať jej majetok, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej M. výživným vo výške 100,- € mesačne, s právom stretávať sa s maloletou M. každý posledný piatok v mesiaci od 16,00 hod. do 20,00 hod. Vo veci podal odvolanie otec, ktorý nesúhlasil s takouto úpravou, a žiadal maloletú zveriť do svojej starostlivosti. Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 12.12.2018 č.k. 7CoP/65/2018 -1296 potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu v časti o zverení a výživnom pre maloletú M., zmenil rozhodnutie o práve zastupovať maloletú a spravovať jej majetok, keď priznal toto právo obojom rodičom a zmenil aj dobu stretávania sa otca s maloletou M., keď určil, že otec má právo stretávať sa s ňou každú párnú sobotu v mesiaci v čase od 10,00 hod do 17,00 hod. v mieste bydliska matky a za prítomnosti matky. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.01.2019. Následne rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 5P/15/2018-60 zo dňa 05.04.2018 bol upravený styk starých rodičov zo strany otca s maloletou M. tak, že títo majú právo sa s maloletou stretávať každý posledný týždeň v mesiaci v piatok od 16,00 hod. do 18,00 hod. v mieste bydliska matky a v jej prítomnosti, pričom prítomné môžu byť aj iné osoby z rodiny starých rodičov - brat otca P. I., jeho manželka Q. resp. aj otec počas doby jeho práceneschopnosti, kedy nie je spôsobilý sám realizovať osobný kontakt s dieťaťom. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 05.04.2018.

6. Z hľadiska právneho posúdenia súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia poukázal na skutočnosť, že obaja manželia prezentovali rôzne príčiny rozvratu ich manželstva, pričom súd prvej inštancie bol toho názoru, že na rozpade ich manželstva mali podiel obaja manželia a v podstate musí konštatovať, že obaja manželia až vo svojich vyjadreniach v tomto konaní uviedli, ako sami videli svoj vzťah, avšak ich manželstvo už bolo v takom štádiu rozvratu ich vzťahu, že ho už nebolo možné zachrániť, na druhej strane však taktiež musí skonštatovať, že ani jeden z manželov neprejavil sebareflexiu a nepriznal svoj podiel viny na rozpade ich manželstva. Preto súd aj napriek rôznym vyjadreniam oboch manželov k dôvodom rozvratu ich manželstva mal bezpochyby preukázané, že v súčasnosti manželstvo účastníkov je len formálnym zväzkom, nemajúcim obsah, ktorý pre fungujúce manželstvo predpokladá Zákon o rodine. Vzhľadom k uvedenému dospel súd prvej inštancie k záveru, že toto manželstvo je vážne a trvalo narušené, rozvrátené a vzhľadom k doterajšiemu konaniu účastníkov

nie je ani predpoklad, že by ich manželstvo znovu začalo plniť svoje funkcie. Takýto zväzok zároveň nevytvára ani zdravé a vhodné prostredie na spoločnú výchovu maloletého dieťaťa, na ktorú majú obaja manželia takisto rozdielny názor. Na základe týchto skutočností, ako aj s poukazom na zhodné vyhlásenia oboch manželov, že nevidia priestor na obnovenie spolužitia, súd prvej inštancie manželstvo účastníkov rozviedol a ako príčinu rozvratu manželských vzťahov ustálil výraznú rozdielnosť v názorovej a povahovej sfére medzi manželmi, výrazné rozdiely v očakávaní manželov od ich spoločného zväzku.

7. Ohľadom úpravy práv a povinností k maloletej M. súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia pri posudzovaní otázky zverenia maloletej M. do starostlivosti jedného z rodičov resp. do striedavej starostlivosti vychádzal z vyjadrenia oboch rodičov, vyjadrenia maloletej M., ako aj vyjadrenia kolízneho opatrovníka, pričom mal nesporne preukázané, že starostlivosť o maloletú zabezpečuje minimálne od roku 2016 výlučne matka, maloletá sa cíti v jej starostlivosti spokojná, sama sa vyjadrila, že u matky chce aj zostať. Na poslednom pojednávaní sa aj otec už vyjadril súhlasne v otázke zverenia maloletej do starostlivosti matky, preto súd aj na čas po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva rodičov maloletej túto zveril do starostlivosti matky. Maloletá má v starostlivosti matky zabezpečené zdravé prostredie, má tam všetky podmienky pre svoj zdravý rast a vývoj a všestranný rozvoj. Súd prvej inštancie súčasne konštatoval, že zverením maloletej M. do starostlivosti jedného z rodičov nie je dotknuté právo druhého z rodičov, teda všetky rodičovské práva a povinnosti k maloletemu dieťaťu ostávajú zachované. Ide o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré vyplývajú a súvisia len s osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa.

8. Čo sa týka úpravy styku otca s maloletou, súd prvej inštancie konštatoval, že aj keď maloletá vyjadrila neochotu cestovať za otcom a aj kolízny opatrovník maloletej navrhol ponechať úpravu styku tak, ako bola upravená rozhodnutím Krajského súdu v Žiline v rámci konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, súd musí konštatovať, že maloletá M. sama nevedela vysvetliť, prečo nechce chodiť k otcovi domov, sama na druhej strane sa vyjadrovala, že otca má rada, komunikuje s ním telefonicky, zo znaleckého posudku znalcov z odboru psychológia, ktorý bol vypracovaný v rámci konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu manželstva rodičov takisto nevyplýva, prečo maloletá odmieta ísť k otcovi, znalkyne konštatujú, že maloletá odmieta odpovedať na otázky o otcovi, bráni sa plačom, avšak nevie ani zdôvodniť svoje vyjadrenia (v kontraste je tu vyjadrenie samotnej M. pred kolíznym opatrovníkom o jej dobrom vzťahu k otcovi). Súd prvej inštancie preto považoval za potrebné v novom rozsahu upraviť stretávanie sa otca s maloletou. V rozhodnutí Krajského súdu Žilina je upravený iba bežný styk otca s M., ktorý sa však od začiatku roku 2018 nerealizuje, vzhľadom na zhoršený zdravotný stav otca, ktorý sa už nedokáže sám dostaviť za maloletou M. (je odkázaný na invalidný vozík) a neochotu matky priviesť maloletú za otcom na čo i len krátku návštevu. I keď matka prezentuje obavu z otca resp. jeho otca, od uvedeného incidentu uplynula doba dvoch rokov, násilie nikdy nebolo zamerané na maloletú M., správanie maloletej nevykazuje žiadne znaky traumy. Na druhej strane je potrebné podporovať kontakt a vzťah maloletej M. k otcovi a za súčasnej situácie otca je matka tou, ktorá by tento kontakt mala zabezpečovať. I keď kolízny opatrovník poukazoval na zlé (finančnú) situáciu matky, súd prvej inštancie konštatoval, že cesta vlakom raz mesačne nie je taká finančná záťaž, ktorá by matku a maloletú ohrozila na životných istotách. Matka si musí uvedomiť, že rodičmi maloletej sú jednak ona, jednak aj otec, pričom je najmä právom maloletej M. byť v kontakte aj s týmto rodičom. Okrem toho v danom rozhodnutí absentovala úprava prázdnin a sviatkov, preto súd primerane upravil aj kontakt maloletej s otcom počas tohto obdobia.

9. Čo sa týka návrhu otca, aby súd zaviazal matku informovať ho o zdravotnom stave dieťaťa, školských výsledkoch dieťaťa, ako aj o iných podstatných veciach, v tejto časti súd prvej inštancie návrh otca zamietol. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že otec má možnosť ako rodič dieťaťa požiadať školské zariadenie o prístupové heslo na stránku školy (tzv.N.), kde si môže všetky podstatné informácie o maloletej nájsť. Okrem toho, otec sám uviedol, že je s maloletou v kontakte, takže sa o všetkých podstatných veciach o maloletej môže dozvedieť priamo od nej. Čo sa týka zdravotného stavu, takisto má otec možnosť a právo informácie o maloletej si zistiť priamo od ošetrojúcich lekárov; na druhej strane súd matku zaviazal (aby otec toto svoje právo mohol uplatniť), aby otcovi oznámila mená a adresy ambulancií všetkých ošetrojúcich lekárov maloletej.

10. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozsudku uviedol, že prostredníctvom dokazovania zistil, že matka je invalidná dôchodkyňa, poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 244,- € mesačne. Okrem toho je zamestnaná, s príjmom cca 450,- € mesačne netto, i keď od septembra 2019 je

práceschopná a poberá nemocenské dávky. Okrem toho poberá prídavky na maloletú a daňový bonus na maloletú ako dávky štátu. Otec je invalidný dôchodca, poberá invalidný dôchodok vo výške 541,- € od 30.07.2018 resp. od 01.01.2019 vo výške 555,- € mesačne. Otec už v súčasnosti pre svoj zdravotný stav nemôže pracovať. Otec v roku 2018 odpredal nehnuteľnosť - rodinný dom v obci A.. Maloletá M.P. je od septembra 2019 žiačkou 5. triedy základnej školy, matka má s ňou výdavky primerané veku. Maloletá je zdravá, platené záujmové krúžky maloletá nenavštevuje.

11. Pri ustálení výšky výživného súd prvej inštancie vychádzal zo zistených majetkových a príjmových pomerov na strane oboch rodičov, zohľadnil osobnú starostlivosť matky o dieťa, vek dieťaťa, skutočnosť, že maloletá M. je už žiačkou piateho ročníka základnej školy, jej zdravotný stav, vývojové potreby, ako aj celkový vývoj životných nákladov, zdravotný stav oboch rodičov a schopnosť dosahovať príjem (schopnosť pracovať) a dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného (v júni 2018) sa zmenili pomery najmä na strane maloletej M. a na strane otca. Maloletá M. navštevuje už druhý stupeň základnej školy, jej potreby sa primerane k tomu zvýšili. Matka požadovala výživné vo výške 140,- €, kolízny opatrovník takisto navrhol určiť výživné vyššie, ako bolo určené v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu, otec navrhol výživné ponechať v doposiaľ určenej výške, keď poukázal na svoje zvýšené výdavky v súvislosti so svojím zdravotným stavom. Súd prvej inštancie po zhodnotení všetkých daných skutočností ustálil výšku výživného na sumu 120,- € mesačne, pričom mal za to, že túto sumu bude otec schopný hradiť jednak zo svojho dôchodku a jednak aj zo svojich úspor za predaj nehnuteľnosti, jednak je touto formou aj vykompenzovaná povinnosť matky zabezpečiť dopravu maloletej na realizáciu styku k otcovi. Aj keď uvedené výživné pokryje iba základné potreby maloletej, matka má pre potreby dieťaťa aj dávky štátu a na rozdiel od otca si vie svoj príjem zvýšiť aj vlastnou prácou.

12. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 CMP.

13. Proti tomuto rozsudku do výroku o úprave styku otca s maloletou dcérou podala matka v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov, že maloletá M. sa viac krát nielen pred svojou matkou, ale aj pred kolíznym opatrovníkom vyjadrila, že nie je ochotná cestovať za otcom do miesta jeho trvalého pobytu, nakoľko má strach s ním cestovať pre jeho zdravotné problémy, (maloletá uviedla, že otec si pri jazde autom prekladal nohu s pomocou rúk, čo ju značne znepokojilo). Maloletá komunikuje s otcom prostredníctvom telefonických rozhovorov vždy, keď je to možné, ako aj otec uvádza tak zhruba každý druhý deň, rozprávajú sa o tom, ako sa majú, čo majú nové, ako sa komu darí a o zvyšných bežných veciach, maloletá otca informuje pri telefonátoch aj o svojom prospechu v škole a takisto aj o svojom zdravotnom stave, matka žiadnym spôsobom takémuto kontaktu nebráni. Maloletá sa nebráni styku s otcom avšak preferuje kontakt skôr telefonický, nakoľko má vlastný mobilný telefón a môžu komunikovať kedykoľvek avšak s prihliadnutím na školské a mimoškolské aktivity, alebo potom stretnutie s otcom, ale v mieste jej trvalého bydliska, (sama uviedla, že nechce chodiť do A., ale s otcom sa stretávať chce). Vzhľadom na čas stretávania určený rozhodnutím súdu by maloletá M. I.Ú., ak by mala byť v A. o 11:30 hod., tak by musela v mieste svojho trvalého bydliska vstávať aspoň ráno o 04:00 hod. aby sa stihla pripraviť a aby išla na spoje, ktorými sa dostaví na miesto samotné, rovnako aj popoludní do 16:00 hod. potom verejnou dopravou do miesta trvalého pobytu, kde by dorazila v neskorých večerných hodinách a takéto konanie nie je v súlade s najlepším záujmom dieťaťa. Čo sa týka rozsahu určeného na jednotlivé prázdniny, predstavuje to dlhší časový úsek a maloletá nie je na otca naučená, nakoľko sa k nej otec v minulosti správal príliš autoritatívne a znalkyne, ako aj kolízny opatrovník odporúčajú pomalší nábeh nato, aby sa viac zblížili. Rovnako nie je naučená ani na prostredie, nemá tam priateľov, čo by negatívne vplývalo na rozvoj jej sociálnych zručností. Vzhľadom na zdravotný stav otca maloletej, nie je možné, aby jej otec zabezpečil záujmové aktivity primerané k jej veku, tým pádom by maloletá trávila väčšinu času v domácnosti. Matka maloletej nemá vodičské oprávnenie a ak má rešpektovať rozhodnutie, tak potom musí maloletú dcéru dopraviť za otcom prostriedkami verejnej dopravy a to vlakom a následne autobusom, kde cesta z miesta trvalého pobytu maloletej do miesta styku s otcom je cesta dlhá 277 km a časová strata predstavuje 4,45 h, pričom najskôr musia cestovať vlakom do K. a potom prestúpiť na autobus do A., toto cestovanie by stálo matku spolu s dcérou okolo 30,00 € čo je vzhľadom na jej ekonomickú situáciu neúmerne zaťažujúce. Vzhľadom na vek maloletej (11 rokov), nie je možné, aby na miesto stretnutia s otcom cestovala sama, a teda s ňou musí cestovať matka, ktorá má výdavky, ktoré sú spojené nielen s cestovaním, ale aj s časom, kedy by musela na maloletú čakať a s tým je spojená strava a voľnočasová aktivita. Otec maloletej je držiteľom vodičského oprávnenia a takisto má aj osobné motorové vozidlo, s ktorým je cesta za maloletou aj časovo kratšia a aj menej finančne

náročnejšia ako pre matku, ktorá musí túto cestu spolu s maloletou absolvovať prostriedkami verejnej dopravy. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že tak ako styk otca s maloletou upravil Krajský súd v Žiline je dostatočný vzhľadom na najlepší záujem dieťaťa, a na skutočnosti kedy maloletá sama uviedla, že sa nechce stretávať s otcom, s matkou je spokojná, má v mieste pobytu rodinu, priateľov. Kolízny opatrovník takisto uviedol, že maloletá má otca rada, má s ním dobrý vzťah, ale sama viackrát pri osobnom stretnutí prezentovala názor, že za otcom cestovať ona nechce, ak ju chce vidieť má prísť on za ňou. Matka v rámci svojho odvolania uviedla, že v súčasnej dobe nepracuje, poberá invalidný dôchodok vo výške 230,- € a zároveň sa od 01.04.2020 denne stará o svojho otca B. O., začo jej je vyplácaný príspevok za opatrovanie vo výške 430,- € a nemôže cestovať za otcom maloletého dieťaťa, pretože jej otec si vyžaduje celodennú starostlivosť a nemá možnosť zabezpečiť to treťou osobou, pretože čas, ktorý by pri stretávaní otca s maloletou zaberie celodenný čas. Spolu s maloletou dcérou M. býva u rodičov a prispieva im na plyn a elektrickú energiu 100,- €. Podľa čl. 5 písm. c), g), h), Dohovoru o právach dieťaťa, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny a podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami. Nielen podľa ustálenej judikatúry, ale aj podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov má súd pri rozhodovaní o maloleťom dieťati postupovať tak, aby bol vždy zachovaný jeho najlepší záujem najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia, zabezpečenie čo najpriaznivejších podmienok na zdravý vývoj dieťaťa. Vzhľadom na horeuvedené skutočnosti matka navrhla, aby Krajský súd rozsudok Okresného súdu v Malackách, sp.zn. 8P/208/2016 zo dňa 27.02.2020, v zmysle § 389 ods. 2 CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

14. Voči predmetnému rozsudku rovnako prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podal odvolanie otec a to do výroku o výživnom a do výroku o bežnom styku otca s maloletou. V rámci svojho odvolania otec uviedol, že súd prvej inštancie rozhodol o výške výživného na maloleté dieťa vo výške 120,- € s tým, že poukázal na príjem matky a otca. V bode 44 odôvodnenia rozsudku poukázal súd prvej inštancie na to, že matka je invalidná dôchodkyňa, poberá čiastočný invalidný dôchodok vo výške 244,- € mesačne a jej príjem sa pohybuje okolo 450,- € mesačne. Príjem otca, ktorý je invalidný dôchodca a nemá možnosť mať iný príjem je vo výške 555,- € mesačne. Otec doložil do súdneho spisu rozpis svojich výdavkov, zdravotnú diagnózu, z čoho je zrejmé, že jeho príjem je vzhľadom k zdravotnému stavu nižší, ako jeho životné výdavky. Podľa bodu 48 odôvodnenia rozsudku, súd prvej inštancie odôvodnil výšku výživného na maloleté dieťa v sume 120,- € mesačne s tým, že otec bude schopný hradiť výživné zo svojho dôchodku a zo svojich úspor za predaj nehnuteľnosti, pričom úvaha súdu prvej inštancie sa neopierala o žiadne relevantné skutočnosti. Otec síce rodinný dom, nadobudnutý pred uzavretím manželstva predal, ale mal prevzatý hypotekárny úver a ďalšie pôžičky, ale tieto uvedené skutočnosti súd prvej inštancie nevyhodnotil. Otec uviedol, že matka maloletého dieťaťa sa finančne nepodieľala na chode spoločnej domácnosti s otcom, resp. navrhovateľom žiadnym spôsobom, ukladala si príjmy na svoju vkladnú knižku. Navrhovateľ preukázal, že má záujem o svoje maloleté dieťa, ale výška výživného nie je pre neho únosná, vzhľadom k zdravotnému stavu a jeho nákladom (liečba, rehabilitácie, výživové doplnky). Súd prvej inštancie upravil bežný styk otca s dcérou na 1 deň v mesiaci v čase od 11.30 do 16.00 hod, čo považuje otec za nedostatočné, a to aj s poukazom na obsah súdneho spisu, kde produkoval dôkazy. Zo súdneho spisu je zrejmé, že otec sa venoval riadne svojej dcére, počas niekoľkých rokov, nakoľko matka bola priebežne hospitalizovaná v dôsledku svojej choroby. S poukazom na čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, považuje otec úpravu styku so svojou dcérou za nedostatočnú, v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa. Otec predložil súdu argumentáciu, z ktorej vyplýva, že o svoju dcéru mal vždy a má záujem, staral sa o dcéru v rozsahu, aký bol najviac možný, bola to práve matka, ktorá privodila stav, ktorý pre maloleté dieťa nie je vhodný, keď v spolupráci s kolíznou opatrovníčkou matka podala trestné oznámenie na otca zo sexuálneho zneužívania. V zásade platí, že ak má rodič, ktorý nemá maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, záujem o stretávanie sa v normálnom rozsahu, má nárok na stretávanie sa s dieťaťom v rozsahu polovice jeho voľného času. Úlohou súdu je upraviť styk s dieťaťom a nie ho obmedziť, či dokonca vylúčiť, čo však súd prvej inštancie urobil, upravil styk tak, že faktický styk otca s maloletou vylúčil, kedy upravil styk otca s dieťaťom len na 4,5 hodiny za mesiac. Záujem maloletého dieťaťa vyžaduje, aby sa na jeho výchove výraznejšie podieľal aj otec ako mužský prvok. Právo styku rodiča s dieťaťom vzniká rodičovi, ktorému dieťa nie je rozhodnutím súdu zverené do osobnej starostlivosti a je špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností. Právo na styk rodiča s maloleťým dieťaťom vyplýva z článku 41 ods. 4 Ústavy SR a z ustanovení Dohovoru o právach

dieťaťa, kde v článku 7 je upravené právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť. V článku 8 Dohovoru je upravené právo dieťaťa na zachovávanie jeho rodinných zväzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov. V článku 29 ods. 1 štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru sa zhodli, že výchova dieťaťa má viesť k posilňovaniu úcty dieťaťa k rodičom. V článku 9 ods. 3 štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú aj do judikatúry ESLP, ktorý opakovane konštatoval, že je v záujme dieťaťa aby udržiavalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom a, aby nebolo odtrhnuté od svojich rodičov (napr. W. vs. Nemecko -č. 744969/ 01) „Dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne, bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča.“ (napr. I. vs. Turecko č. 36141/97). Zo súdneho spisu je zrejmy zdravotný stav otca, právny zástupca matky sa zrejme nedostatočne oboznámil s obsahom spisu, keďže vo svojom odvolaní uvádza skutočnosti, ktoré nie sú v súlade so skutkovým a právnym stavom. Podľa odvolania matky, bodu 1) sa mala maloletá dcéra údajne vyjadriť nielen pred svojou matkou, ale aj pred kolíznym opatrovníkom, že nie je ochotná cestovať za otcom do miesta jeho trvalého pobytu, nakoľko má strach s ním cestovať pre jeho zdravotné problémy. Uvedené sa nezakladá na pravde, nakoľko maloletá pri prvom výsluchu na pojednávaní na Okresnom súde Čadca uviedla, že chce chodiť za ocinom. (dôkaz, zvukový záznam z pojednávania na OS Čadca zo dňa 5.12.2016). V bode 2) odvolania matka uvádza, že maloletá komunikuje s otcom prostredníctvom telefonických rozhovorov vždy, keď je to možné, zhruba každý druhý deň rozprávajú sa o tom, ako sa majú, čo majú nové atď. Uvedené sa nezakladá na pravde, matka v minulosti bránila telefonickému styku medzi otcom a dcérou, čo tiež dokazujú podania otca na Okresný súd Čadca. V bode 3) odvolania matky sa uvádza, že maloletá sa údajne nebráni styku s otcom, avšak preferuje kontakt skôr telefonický. Podľa otca však uvedené žiadny znalec nepotvrdil, ani znalkyne, ktoré boli ustanovené na Okresnom súde Čadca. Znalkyne na Okresnom súde Čadca pri vypočutí odporúčali, čím častejší vzťah otca s maloletou dcérou a uviedli, že otec nemôže byť vytesnený z výchovy dcéry. Matka maloletej dcéry však uvedené nepochopila, preto mala aj právnu zástupkyňu určenú Centrom právnej pomoci, ktorej odvolala 2 x plnú moc (OS Malacky). Právna zástupkyňa navrhovateľa komunikovala s právnou zástupkyňou ustanovenou matke Centrom právnej pomoci, za účelom dospieť k rodičovskej dohode, pokúsiť sa resp. o kontakt rodičov s mediátorom, alebo psychológom, avšak neúspešne, nakoľko matka, aj keď využívala služby Centra právnej pomoci, právnu moc určenej advokátke odvolala a nebola ochotná pristúpiť k rodičovskej dohode. V bode 4) odvolania matka uvádza argumentáciu, ako by mala pripraviť maloletú na 4,5 hodiny na styk s otcom. Zákonná sudkyňa skonštatovala na pojednávaní, že pozná trasu zo A. V. C. G. C., časovú náročnosť, z čoho aj vychádzala pri svojom rozhodovaní. Tvrdenie matky o príprave dcéry, resp. jej budení o 4.00 hod, ráno je nepravdou, a nepravdou je aj to, že takéto konanie nie je v súlade s najlepším záujmom dieťaťa, t.j. 4,5 hodiny styku otca s dcérou raz za mesiac je podľa matky v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, matky, ktorá krivo obvinila otca zo sexuálneho zneužívania dcéry. V bode 5) odvolania matka argumentuje, že čo sa týka určeného styku na jednotlivé prázdniny. jedná sa o dlhší časový úsek, poukazuje na otca, ktorý sa údajne správal príliš autoritatívne a znalkyne, ako aj kolízny opatrovník odporúčajú pomalší nábeh (KO sa nezúčastnil pojednávania, na ktorom boli vypočuté znalkyne, OS Čadca, termín 10.5.2018), uvedené je vytrhnuté z kontextu celkového znaleckého posudku, ako aj vypočutia znalkyň. V bode 6) odvolania matka uvádza, že nemá vodičské oprávnenie, ak má rešpektovať rozhodnutie, tak potom maloletú dcéru musí dopraviť za otcom prostriedkami verejnej dopravy, a to vlakom a následne autobusom, kde cesta dlhá 277 km a časová strata predstavuje 4,45 hod, pričom najskôr musia cestovať vlakom do K. a potom prestúpiť na autobus do A., toto cestovanie by stálo matku spolu s dcérou okolo 30,- €, čo je vzhľadom na jej ekonomickú situáciu neúmerne zaťažujúce. S uvedenou argumentáciou navrhovateľ resp. otec nesúhlasí, pretože matka, ktorá spôsobila kolíznú situáciu v rodine, niekoľkokrát zmarila styk otca s dcérou, keď matka bez súhlasu, resp. dohody s otcom zobrala maloletú cca 277 km od miesta bydliska, kde maloletá vyrastala od narodenia. Matka opakovane otcovi prostredníctvom SMS oznámila, že si vybaví všetko na C., že už nikdy s maloletou nebude. Je skutočne takýto postup matky v záujme maloletého dieťaťa? Z odvolania matky, ako aj súdneho spisu je zrejmy cieľ matky, aby sa ťažko invalidný otec nestretol s dcérou. V bode 11) odvolania matka uvádza, že v súčasnej dobe nepracuje, poberá invalidný dôchodok a denne sa stará o svojho otca B., je jej vyplácaný príspevok vo výške 430,- €, nemôže cestovať za otcom maloletého dieťaťa, pretože jej otec si vyžaduje celodennú starostlivosť a nemá možnosť zabezpečiť to treťou osobou. Otec maloletej poznamenáva, že matka má viacero súrodencov, ktorí žijú v jednej dedine, otec matky má manželku, ktorá podľa jeho vedomostí nemá žiadne zdravotné problémy, t.j. môže sa starať o otca manželka a nemusí to byť matka maloletého dieťaťa. Z uvedeného je zrejme, že matka

si hľadá všetky možné spôsoby na to, aby sa nerealizoval styk otca s maloletou dcérou. Uvedené je zrejme aj zo súdneho spisu, kde boli založené podklady, ako sa snažil otec dohodnúť s matkou aj počas veľkonočných sviatkov, matka si vždy hľadá prostriedky, ako znemožniť kontakt medzi otcom a dieťaťom. Navrhovateľ žiada, aby odvolací súd, rozhodol tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej M. sumou 100,- € mesačne k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci a bude mať právo stretávať sa s maloletou M. v bežnom školskom roku každý párny týždeň od piatku od 18.00 hod. do nedele 15.00. hod., pričom matka je povinná odovzdať maloletú otcovi a od otca ju prevziať v mieste bydliska otca. S ostatnými výrokmi súdu prvej inštancie navrhovateľ súhlasí.

15. Matka sa v rámci odvolacieho konania prostredníctvom svojej právnej zástupkyne vyjadrila k veci a uviedla, že v roku 2018 P. I. (otec) predal rodinný dom č. súp. č. XXX nachádzajúci sa na parcele R. XX - zastavané plochy a nádvoria, o výmere XXX M. Q. O. R. XX/X - záhrady, o výmere XXX M. O. W. C.. Za predaj tejto nehnuteľnosti získal sumu 20.000,-€ v deň podpísania zmluvy, sumu 65.455,63,-€ ako zvyšok kúpnej ceny a sumou 41.544,37,-€ bol kupujúcou splatený hypotekárny úver, ktorý si na tento rodinný dom zobral predávajúci P. I.. V čase, keď sa rozhodovalo na Okresnom súde v Malackách o rozvoze manželstva a úprave práv a povinností k maloletej na čas po rozvoze, otec P. I. tvrdil, že jeho jediným príjmom je jeho invalidný dôchodok a z neho hradí všetky svoje výdavky a takisto aj výživné na maloletú dcéru M.. Avšak toto tvrdenie sa nezakladalo na pravde, nakoľko v čase rozhodovania súdu mal otec P. I. k dispozícii finančné prostriedky z predaja rodinného domu, a teda mal a má možnosti platiť aj vyššie výživné, ako je v súčasnosti stanovené rozhodnutím súdu. Matka uviedla, že túto kúpnu zmluvu, nemohla predložiť v pôvodnom konaní, nakoľko ju získala až teraz. A z tohto dôvodu ju zasiela súdu ako dôkaz o tom, že otec mal a má dostatok finančných prostriedkov, aby platil na dcéru aj vyššie výživné ako doteraz.

16. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie matky ani otca nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 15.12.2021 (§ 378 C. s. p., § 219 ods. 3 C. s. p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku bola matka, právna zástupkyňa matky, otec, právna zástupkyňa otca, a súčasne kolízny opatrovník upovedomení zákonným spôsobom.

17. V danej veci matka v rámci podaného odvolania namietala výrok, ktorým je povinná odovzdať maloletú otcovi v mieste jeho bydliska za účelom realizácie styku, čas odovzdania, a rovnako aj široký rozsah stretávania sa otca s maloletou dcérou počas prázdnin a sviatkov. Inými slovami matka v rámci svojho odvolania namietala, že cestovanie s maloletou za otcom, ktorú musí dopraviť za účelom výkonu styku s otcom je pre ňu ekonomicky náročné, a taktiež náročné z hľadiska ranného vstávania pre maloletú, pričom maloletá taktiež odmieta chodiť za otcom do Studienky. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že matke v rámci takpovediac každého odôvodnenia rozhodnutia v predmetnej veci prostredníctvom Okresného súdu Čadca resp. Krajského súdu v Žiline bolo vysvetlené, že práve ona je pre maloletú vzťahovou osobou a má na ňu veľký vplyv. Ak matka bude maloletej sama prezentovať vôľu zorganizovať stretnutie s otcom, maloletá si postupom času osvojí pozitívny prístup matky a bude za otcom možno aj časom cestovať sama. Z dokazovania, ktoré sa realizovalo aj v konaní pred Okresným súdom Čadca vyplýva, že maloletá má s otcom dobrý vzťah, a preto je potrebné tento vzťah aj rozvíjať. Zo života maloletej nie je možné otca absolútne vylúčiť a udržiavať s ním iba telefonický, respektíve skypeový kontakt. V tomto prípade v neprospech matky svedčí aj skutočnosť, že sa bez súhlasu otca v roku 2016 odsťahovala zo A. k rodičom do C. G. C., a teda práve konaním matky došlo k zamedzeniu bližšieho a častejšieho kontaktu otca s maloletou dcérou. Preto aj náklady, ktoré matka musí vynakladať za účelom realizácie styku maloletej s otcom v danom prípade odvolací súd v rámci odvolacej argumentácie matky nezohľadnil, a to aj s poukazom na vážny zdravotný stav otca (nemožnosť chôdze, otec je imobilný, pripútaný na invalidnom vozíku). Inak povedané, odvolací súd má v zhode so súdom prvej inštancie za to, že nemožno otcovi uložiť, aby realizoval výkon styku s maloletou v mieste bydliska maloletej t. j. v C. G. C., nakoľko jeho zdravotný stav mu to neumožňuje. Toto je objektívna skutočnosť, na ktorú bolo potrebné pri úprave styku otca s maloletou bezpochyby prihliadnúť. Je síce pravdou, že matka je limitovaná finančnými prostriedkami, ktoré musí vynaložiť za účelom výkonu styku otca s maloletou dcérou, avšak v danom prípade musí odvolací súd konštatovať, ani súd nie je schopný vyriešiť každú jednu životnú situáciu tak, aby bola prijateľná pre obe zúčastnené strany. V tomto prípade teda odvolací

súd zohľadnil skutočnosť, že matka bez súhlasu otca spolu s maloletou odišla z K. k rodičom do C. G. C., a preto náklady, ktoré bude znášať na cestovanie za účelom výkonu styku otca s maloletou musia ísť na jej ťarchu. Z týchto dôvodov potom odvolací súd nevzhladol ako dôvodný argument matky, týkajúci sa vynakladania zvýšených finančných prostriedkov na cestovanie maloletej spolu s matkou za otcom. Pokiaľ ide o skoré ranné vstávanie maloletej, za účelom výkonu styku s otcom, v tejto súvislosti má odvolací súd má zato, že výkon styku otca s maloletou je obmedzený hlavne s ohľadom na skutočný stav vecí (t.j. imobilita otca, nedostatok finančných prostriedkov na strane matky, postupný výkon styku maloletej s otcom pre vytvorenie bližších citových väzieb) iba 1 krát v mesiaci (s výnimkou sviatkov a prázdnin), a preto aj maloletá vo veku 12,5 roka sa musí danej situácii prispôbiť a za účelom výkonu styku otca 1 krát do mesiaca primerane tomu skôr vstať. Na druhej strane odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že medzi K. Q. C. G. C. je vzdialenosť 221 kilometrov (K. - A. 52 km), a preto sa nejaví byť argument matky o vstávaní maloletej o 04.00 hod ráno, keď výkon styku má realizovať od 11.30 hod ako dôvodný. Matka taktiež namieta široký rozsah úpravy styku otca s maloletou počas sviatkov a prázdnin. V tejto súvislosti má odvolací súd sa v danej veci je potrebné styk otca s maloletou upraviť v širšom rozsahu, aspoň počas prázdnin a sviatkov, nakoľko bežný styk otca s maloletou je určený (aj s ohľadom na okolnosti danej veci) v obmedzenej miere. Preto sa javí byť žiadúce aj z dôvodu zachovania potrebných väzieb medzi dcérou a otcom, aby počas sviatkov a prázdnin bol tento styk medzi nimi upravený v širšom rozsahu. Pozitívnu motiváciu zo strany matky aj maloletá postupom času nadobudne pozitívny dojem zo stretnutí s otcom a s cestovaním za otcom nebude mať časom žiaden problém. Matka v rámci svojho odvolania argumentuje aj tým, že toho času sa stará o chorého otca, ktorý si vyžaduje celodennú starostlivosť, a preto nemá možnosť zabezpečiť jeho starostlivosť treťou osobou. Odvolací súd chápe ťažkú situáciu matky, avšak na druhej strane musí uviesť, že výkon osobnej starostlivosti o chorého otca matky nemôže byť prekážkou pre výkon styku otca s maloletou dcérou a to iba 1 krát do mesiaca. Postupom času sa aj maloletá naučí samostatne za otcom cestovať, a teda matka nebude v tomto smere obmedzovaná. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd žiaden argument matky uvedený v rámci podaného odvolania nevzhladol ako dôvodný.

18. Voči predmetnému rozsudku podal v zákonom určenej lehote a odvolanie aj otec. Otec v rámci svojho odvolania namieta výšku výživného, na ktorú bol súdom prvej inštancie zaviazaný t.j. sumu 120,- € mesačne, a taktiež namieta nedostatočný rozsah úpravy bežného styku otca s maloletou dcérou. Pokiaľ ide o výživné určené súdom prvej inštancie, otec v rámci odvolania poukázal na to, že predal síce rodinný dom nadobudnutý pred uzavretím manželstva, ale mal prevzatý hypotekárny úver a ďalšie pôžičky a uvedené skutočnosti súd prvej inštancie teda nesprávne nevyhodnotil. V danej veci súd prvej inštancie pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti na maloletú vychádzal zo skutočnosti, že otec predal rodinný dom, ktorý mal vo svojom výlučnom vlastníctve a z príjmu získaného z predaja tohto rodinného domu bude môcť uhrádzať aj súdom stanovené výživné. Konkrétne sumy súd prvej inštancie neuviedol. Odvolací súd dáva do pozornosti otca, že ak mal za to, že jeho príjem z predaja rodinného domu nie je dostatočný na zohľadnenie výšky výživného, mal v konaní pred súdom prvej inštancie dokladovať predaj predmetného rodinného domu tak, aby bolo zrejmé, aká bola kúpna cena, aká bola výška úveru, ktorú bol povinný otec splatiť, aká bola výška pôžičiek, a kedy boli tieto uzatvorené a za akých podmienok, t.j. svoje tvrdenia zdokladovať tak, aby súd prvej inštancie mal možnosť objektívne zistiť, či otec získal, respektíve nezískal také finančné prostriedky za predaj rodinného domu, ktoré mu umožnia platiť výživné vo výške 120,- € mesačne. Samotné holé konštatovanie otca, ohľadom tejto skutočnosti bez uvedenia konkrétnych súm a predloženia potrebných dôkazov prezentované v rámci podaného odvolania, nie je dostatočným argumentom pre učenie nižšieho výživného na maloletú M., a to práve z dôvodu neunesenia dôkazného bremena zo strany otca v tomto smere. Z vyjadrenia matky k odvolaniu otca odvolací súd zistil, že cena, za ktorú otec predal nehnuteľnosť (rodinný dom) v roku 2018 bola vo výške 127.000,- €. Zostatok hypotekárneho úveru otca bol vo výške 41.544,37 €. Inak povedané, z uvedeného vyplýva, že otec z predaja rodinného domu po odpočítaní výšky úveru disponuje sumou 85.455,63 € (127.000,- € - 41.544,37 €), a preto odvolací súd takéto všeobecné konštatovanie otca nevzhladol ako dôvodné. Z týchto dôvodov odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie ustálil, že výživné určené súdom prvej inštancie vo výške 120,- € mesačne na skoro 13 - ročné dievča je určené v minimálnej výške, s ohľadom na príjem otca plynúci výlučne z invalidného dôchodku, ale aj s ohľadom na majetkové pomery otca (dostatok finančných prostriedkov po predaji rodinného domu).

19. Pokiaľ ide o odvolanie otca týkajúce sa bežnej úpravy styku otca s maloletou dcérou, v tomto prípade odvolací súd spolu so súdom prvej inštancie musel prihliadnuť k osobitným okolnostiam daného prípadu a určiť taký rozsah styku, aby nebol zaťažujúci ani pre jedného rodiča (pre každého z iných dôvodov), a

zároveň bol zachovaný kontakt otca s maloletou dcérou. Samotná skutočnosť, že styk otca s maloletou dcérou sa realizuje na náklady matky bola určujúca práve pre rozhodnutie o tom, že bežný styk otca s maloletou dcérou sa bude realizovať iba 1 krát do mesiaca. Inými slovami, pri určovaní rozsahu tohto styku súd prvej inštancie nepochybne zohľadnil skutočnosť, že maloletá spolu s matkou musí za otcom docestovať na vlastné náklady a to hlavne z dôvodu imobility otca, rovnako prihliadol na to, že matka počas výkonu tohto styku takpovediac nemá, kde stráviť čas, a súčasne na to, že postupom času maloletá dcéra nadviaže s otcom bližší vzťah a tento môže počas sviatkov a prázdnin rozvíjať v širšom rozsahu. Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov (t.j. hlavne z objektívnych dôvodov) nebolo možné túto úpravu bežného styku realizovať častejšie, respektíve v širšom rozsahu. Iná situácia by bola samozrejme v prípade, ak by otec mal možnosť dochádzať za maloletou do miesta jej bydliska, alebo v prípade, ak by matka mala dostatok finančných prostriedkov, za účelom realizácie tohto styku. Keďže v danom prípade uvedený skutočný stav veci je taký, že matke z hľadiska jej finančných možností neumožňuje častejšie ako 1 krát do mesiaca cestovať spolu s maloletou za výkonom styku do miesta bydliska otca (matka je tiež uznaná invalidnou a súčasne namieta výšku výdavkov vynaložených na cestovanie) v tomto prípade nebolo možné ani vyhovieť odvolaniu otca ohľadom častejšej realizácie styku s maloletou napriek tomu, že styk otca s maloletou dcérou je určený skutočne v minimálnej miere. Čiastočnou kompenzáciou otcovi bude aspoň styk s maloletou realizovaný počas sviatkov a prázdnin, ktorý je určený v širšom rozsahu. Tak, ako už bolo vyššie uvedené, žiaľ ani súd nedokáže každú životnú situáciu vyriešiť v prospech zúčastnených strán. Dôležité je to, aby sa upevňovali väzby medzi maloletou a otcom, aby sa realizoval aspoň takto určený styk, a aby mal otec možnosť spolu s maloletou stráviť čas. Za týchto objektívnych okolností odvolací súd nevidel priestor rozšíriť rozsah úpravy bežného styku otca s maloletou dcérou.

20. Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo všetkých napadnutých výrokoch, ako vecne a právne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

21. Záverom odvolací súd zdôrazňuje, že obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/1997), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/1997, II. ÚS 251/2003).

22. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Z. proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

23. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378, § 219 ods. 3 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolatelia, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk, by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci L. R. Z. Q. proti Portugalsku; porovnaj

tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

24. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, pretože ide o konanie, ktoré bolo možné začať aj bez návrhu.

25. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ODS. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).